

دیپراه

رصد دیدگاه‌ها و راهبردهای اندیشمندان
مسائل فرهنگی و اجتماعی

دفتر مطالعات فرهنگی جهاد دانشگاهی

گزارش شماره ۲ | تاریخ انتشار تیرماه ۱۴۰۱

انتشار محدود (ویژه مدیران فرهنگی جهاد دانشگاهی سراسر کشور)

—**एतद्गणितस्य**—

- ۱.....اهم نقاط عطف در حیات پر برکت امام خمینی(ره)
- ۲.....بیانات رهبر معظم انقلاب در سی و سومین سالگرد رحلت امام خمینی(ره)
- ۷.....اهم محورهای مطرح شده در سی و سومین سالگرد رحلت امام(ره)
- ۸.....مقدمه رشد فرهنگی، تحول در ساختارهای بین الاذهانی در مقابل تحریف و روایت‌ها است.
- ۹.....بدنه اجتماعی باید برای عدالت بپاخیزند و برای تحقق آرمان عدالت استقامت داشته باشند.
- ۱۱... سبک تفکر خطی کم‌رنگ شده و عادت به پرش‌های ذهنی رواج یافته است.
- ۱۳... چرخه دانش‌بنیانی که ۴ بازیگر اصلی دارد باید به‌درستی در گردش باشد.
- ۱۶... تصویر دولت سیزدهم مانند هر دولت دیگری، برآیند اراده‌ها، فعالیت‌ها، تصمیمات و وقایع است.
- ۲۱... ازدواج‌های دانشجویی از باثبات‌ترین ازدواج‌ها در کشور هستند.
- ۲۳... رتبه نوزدهم ایران در «دانشجوفرستی» به دنیا
- ۲۵... «کورمار» روایتی از بلعیدن جنین؛ هر چیزی بخواهد جلوی روند بقا را بگیرد، خلاف طبیعت است.

- بازی‌های رایانه‌ای، ظرفیت بسیار بالایی به اندازه فروش نفت دارد! ۲۷
- بُعد فرهنگی موضوع جمعیت، به مراتب از سایر ابعاد، مهم‌تر است. ۲۹
- شکست پروپاگاندای فیلم ضدایرانی عنکبوت مقدس در توئیتر فارسی..... ۳۲
- تحصیل کودکان مهاجر در ایران؛ چالش‌ها و راهکارهای مواجهه..... ۳۷
- تدوین راهبرد حل مسئله ازدواج با در نظر گرفتن عوامل اولویت دار در افزایش سن ۴۰
- گزیده دیدگاه‌ها و راهبردها..... ۴۲

بیانات رهبر معظم انقلاب

درسی وسومین سالگرد رحلت امام خمینی(ره) ۱۴۰۱/۳/۱۴

- امام بزرگوار، روح جمهوری اسلامی است؛ اگر این روح از جمهوری اسلامی گرفته بشود و مورد بی توجهی قرار بگیرد، نقشی بر دیوار باقی خواهد ماند.
- ابعاد شخصیت امام بزرگوار ما همچنان ناشناخته است. امام، شخصیت استثنائی بود به معنای واقعی کلمه
- نسل جوان و هوشمند ما احتیاج دارد به یک نرم افزار واقعی؛ برای اینکه بتواند راه انقلاب را درست طی کند... این عبارت است از درس های امام؛ درس هایی که هم در گفتار امام، هم در رفتار امام می توان آنها را جستجو کرد و یافت.
- انقلاب فرانسه و انقلاب شوروی، هر دو به وسیله ی مردم پیروز شدند، مردم آنها را به پیروزی رساندند اما بعد از آنکه انقلاب پیروز شد، مردم شدند هیچ کاره، مردم کنارزده شدند.
- همان خانواده ای که انقلاب فرانسه علیه آنها تشکیل شده بود، برگشتند و اداره ی امور فرانسه را به عهده گرفتند... وقتی مردم در میدان نیستند، این [جور] می شود.
- در انقلاب شوروی به دوازده سال هم نرسید؛ باز هم مردم هیچ کاره بودند و هیچ کاره شدند.
- انقلاب اسلامی هم با حضور مردم؛ با جسم مردم و جان مردم به پیروزی رسید اما مردم کنارزده نشدند. مردم، نظام حکومت را انتخاب کردند؛ اختیار به مردم داده شد.
- از آن روز تا امروز.. نزدیک به پنجاه انتخابات در این کشور انجام گرفته؛ مردم وارد شدند، وارد میدان شدند، در میدان حضور دارند، انتخاب می کنند و رأی می دهند؛ عظمت این انقلاب این است؛ امام رهبر یک چنین انقلابی بود.
- چه در آن دو انقلاب فرانسه و روسیه و چه انقلاب های کوچکی که در این سال ها اتفاق افتاد در قرن بیستم و نوزدهم، معنویت مفقود بود؛ انقلاب اسلامی، انقلابی است که هم به جنبه ی مادی انسان و هم به جنبه ی معنویت انسان توجه دارد.

● آن دست قدرتمند، آن شخصیت فولادین، آن دل مطمئن، آن زبان ذوالفقارگونه که توانست میلیون‌ها انسان را از قشرهای مختلف وارد میدان کند عبارت بود از امام بزرگوار

● امام مردم را وارد میدان کرد، راهکار را نشان داد، آنها را در میدان نگه داشت، یأس و تردید را از آنها دور کرد. منحصرأ این کار، کار امام بزرگوار بود؛ او بود که توانست این کار را بکند.

● امام، در مقاطع مختلف «میدان مبارزه» را هم مشخص میکرد، به مردم تعلیم میداد که میدان مبارزه کجا است.. حقیقتاً با الهام الهی که خود امام هم بعداً این را گفتند.

● این وصیت‌نامه، این بیانات، بیانیتهای مهم سال آخر حیات امام بزرگوار، اینها همه مشخص کردن میدان مبارزه برای بعد از خود او است.

● خصوصیات شخصی او، خصوصیات بود که در مجموع و همه با هم، در کمتر شخصیتی ممکن بود به وجود بیاید و ما سراغ نداریم

● پاک و پرهیزکار بود. اهل معنویت و حالات عرفانی بود. اهل گریه‌ی سحر بود. اهل لطافت روحی بود. هم حماسه‌ساز بود، هم دارای معرفت و معنویت بود. به معنای واقعی کلمه شجاع بود. دارای حکمت و عقلانیت بود، اهل محاسبه بود؛ هرگز مأیوس نمیشد. به معنای واقعی کلمه اهل صداقت بود، صادق بود؛ هم با خدا صادق بود، هم با مردم صادق بود. به وعده‌ی خود، به عهد خود پایبند بود. بسیار منظم و وقت‌شناس بود. اهل توکل به معنای واقعی بود؛ وعده‌ی الهی را قبول داشت و به وعده‌ی خدا اطمینان داشت.

● اگر بخواهیم زیربنای مکتب مبارزه‌ی امام را و انقلاب امام را در یک جمله عرض بکنیم، باید بگوییم زیربنای همه‌ی فعالیت‌های ایشان «قیام‌الله» بود.. قُلْ اِنَّمَا اَعْظَمْتُ بِوَاٰجِدَةٍ اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَ قُرَادٰی

● «قیام‌الله» همیشه یک جور نیست لکن در همه‌ی اینها هدف «قیام‌الله» یک چیز بیشتر نیست و آن، اقامه‌ی حق و اقامه‌ی عدل و قسط و ترویج معنویت است.

● امام، مبارز بودند؛ این به معنای حضور دائمی امام در میدان «قیام‌الله» است. امام دنبال این حرکت بود که این سقف نکبت‌بار حکومت پهلوی را از روی سر این ملت بردارد،

● در حرکت عظیم امام چند نقطه‌ی نمایان وجود داشت؛ اولاً ترس در او نبود. مجامله

نمی‌کرد؛ صراحت داشت، زبان گویا داشت. حقیقتاً زبان او یک ذوالفقار قاطعی بود که این کار را این بزرگوار این جوری پیش برد؛ صریح بود.

● یکی از خصوصیات مهم امام، اعتماد به مردم بود از روز اول. بودند کسانی که دلشان می‌خواست مبارزه کنند، لکن می‌گفتند مردم دنبال ما نمی‌آیند؛ امام از روز اول معتقد بود که اگر ما وارد میدان بشویم مردم خواهند آمد.

● امام اصرار داشت که این طرح، طرح جمهوری اسلامی، در ذیل آنچه در غرب به آن می‌گویند «جمهوری» یا «مردم‌سالاری» قرار نگیرد. لذا من بیان کردم، سال گذشته در صحبت همین روز، تبیین کردم که «جمهوری» مال اسلام است.

● از شعارهای اصولی امام شعار «نه شرقی، نه غربی» بود؛ نه کمونیسم، نه لیبرالیسم؛ نه آن نظام سرمایه‌داری در اقتصاد و آن آزادی‌های بی‌بندوبار و بی‌برنامه در غرب، نه آن اختناق و استبدادی که در نظامهای شرقی وجود داشت.

● در الگوی امام، دوگانه‌هایی با همدیگر هماهنگ و همساز شدند. هم معنویت هم رای مردم، همیشه سعی میشده که این دو در مقابل هم باشند.. امام اینها را در کنار هم قرار داد.

● به عنوان یک حکومت، به عنوان یک دولت به دولت‌های دیگر، به ملت‌های دیگر، نه ظلم میکنیم و نه از آنها ظلم می‌پذیریم؛ هم زور نمی‌گوییم، هم تسلیم زور نمی‌شویم.

● هم انسجام و وحدت ملی باید رعایت بشود، هم تنوع آراء و گرایشهای مختلف سیاسی باید به رسمیت پذیرفته بشود، هم تقوا و طهارت مسئولان لازم است، هم کارشناسی و کاربلدی مسئولان لازم است؛ تعهد و تخصص در کنار هم

● اگر کسی موفقیت‌ها را انکار کند، قطعاً بی‌انصافی کرده؛ در همه‌ی اینها، هم در زمینه‌ی مردم‌سالاری، هم در زمینه‌ی پیشرفت‌های علمی، هم در زمینه‌ی مسائل دیپلماسی، هم در زمینه‌ی موقعیت کشور در دنیا، هم در زمینه‌ی اقتصادی، هم در زمینه‌ی خدمات عمومی، ما پیشرفت‌های بسیار زیادی داشته‌ایم.

● امام در سال آخر عمرشان خطاب به فرزندان شهدا یک بیانی دارند؛ «کارنامه‌ی شما در گرو تلاش و مجاهدت شما است».. «زندگی در دنیای امروز زندگی در مدرسه‌ی اراده است».

● مکتب درست است، نقشه درست است، راه درست است.. ما هر جا درست حرکت کردیم پیش رفتیم، هر جا کوتاهی کردیم و تنبلی کردیم، عقب ماندیم.

● جبهه‌ی دشمن و دشمنی‌ها را نباید ندیده گرفت.

● این فاصله‌گذاری امام، فاصله‌گذاری جدی امام با غربی‌ها طبعاً دشمنانی را به وجود می‌آورد؛ نمی‌گذاشت آنها دخالت کنند.

● کتاب بخوانید ان‌شاءالله، این حقایق را بیشتر از نزدیک درک کنید فاجعه آفرینند.

● قتل، غارت، کشتار جمعی، شکنجه، فشار، برده‌گیری، برده‌داری؛ این کارها را غربی‌ها کردند. اینها شاهکارهای تمدن غرب است!

● یکی از مسائل اساسی‌ای که امام بر آن اصرار داشتند، ایجاد فاصله و ایجاد مرز بین تفکر و سبک زندگی اسلامی با نظام‌های غربی بود.

● امام ملت ایران را این جور بار آورد، این جور تقویت کرد مقاومت را، ایستادگی را به این ملت تزریق کرد؛ لذا ملت ایران امروز یک ملت کاملاً مقاوم و کاملاً مستحکم است.

● این مقاومتی که امام به ملت ایران و به همه‌ی ما یاد داد، امروز یکی از واژه‌های برجسته‌ی در ادبیات سیاسی دنیا است.

● امروز مهم‌ترین امید دشمنان برای ضربه زدن به کشور، امید بستن به اعتراضات مردمی است. امیدشان به این است که بلکه بتوانند با کار روانی، با فعالیت‌های اینترنتی و فضای مجازی و انواع و اقسام اینها، با پول، با مزدورپروری، مردم را در مقابل نظام اسلامی و جمهوری اسلامی قرار بدهند.

● جمهوری اسلامی که آن روز یک نهال باریک بود، یک درخت تناور و ریشه‌داری شده، روزه‌روز قوی‌تر و مقتدرتر هم شده. محاسبه‌شان آنجا غلط بود، اینجا هم غلط است.

● امروز گرایش مردم به انقلاب و به دین از روز اول انقلاب یقیناً بیشتر است. اگر کسی می‌خواهد گرایش مردم به انقلاب و مبارزات و مجاهدت‌ها را بفهمد، به تشییع میلیونی شهید قاسم سلیمانی نگاه کند.

- تحلیل‌هایشان این جوری است؛ این جوری تحلیل می‌کنند!
- نگذارید ضدانقلاب و دشمن از انقلاب شما هویت‌زدایی کند؛ نگذارید حقیقت انقلاب را واژگونه نشان بدهد، غلط نشان بدهد. جوان‌های هوشمند و فرزانه روی این فکر کنند.
- نگذارید یاد امام در جامعه کم‌رنگ بشود. همان‌طور که گفتم، امام روح این انقلاب است؛ نگذارید یاد امام را کم‌رنگ کنند، نگذارید امام را تحریف کنند.
- نگذارید رده‌های ارتجاع در کشور نفوذ کنند و جاگیر بشوند. «مرتجع» یعنی چه؟ مرتجع آن کسی است که در سیاست و سبک زندگی، تابع سیاست و سبک زندگی غربی است.
- دروغ و فریب و جنگ روانی دشمن را افشا کنید. امروز بحث فضای مجازی است، بحث ماهواره است؛ جنگ روانی است؛ جنگ روانی همه‌گیر و همه‌جایی. نگذارید جنگ روانی دشمن در کشور تأثیر بگذارد.
- از سرمایه‌ی ایمان مردم برای تولید عمل صالح بهره بگیرید. امام، استاد بی‌نظیر استفاده‌ی از ایمان مردم برای تولید عمل صالح بود
- نگذارید کسانی این جور وانمود کنند که کشور به بن‌بست رسیده. نه، کشور به بن‌بست نمی‌رسد... جمهوری اسلامی به بن‌بست نمی‌رسد.
- امروز که دشمن در صدد تخریب مسئولان انقلابی است، وظیفه‌ی قدرشناسی و وظیفه‌ی سنگینی است؛ باید از مسئولین قدرشناسی کرد.

اهم محوره‌ای مطرح شده در سی و سومین سالگرد رحلت امام (ره)

۱۴۰۱/۳/۱۴

مشرف
mashregnews.ir

محور بیانات رهبر انقلاب در بزرگداشت ارتحال امام خمینی^(ره)

IRNA

-

محاسبه دشمن در قرار دادن مردم مقابل نظام غلط است
-

نه به عنوان یک حکومت به حکومت‌های دیگر ظلم می‌کنیم و نه ظلم می‌پذیریم
-

امروز بحث فضای مجازی و ماهواره و جنگ روانی همه‌گیر است، نگذارید جنگ روانی دشمن در کشور تاثیر بگذارد
-

نگذارید وانمود کنند کشور به بن‌بست رسیده است
-

نقش مشاوران ایرانی خائن در محاسبات دشمن غلط است
-

امروز مهمترین امید دشمنان برای ضربه زدن به کشور امید داشتن به اعتراضات مردمی است
-

نگذارید ضد انقلاب و دشمن از انقلاب شما هویت‌زدایی کنند
-

مرتجع کسی است که در سیاست و سبک زندگی تابع سیاست و سبک زندگی غربی است

حال ضعفها باید مورد رعایت قرار بگیرد

مقدمه رشد فرهنگی، تحول در ساختارهای بین‌الذهانی در مقابل تحریف و روایت‌ها است.

نظام و رهبری

اگر فرهنگ هوایی است که جامعه در آن تنفس می‌کند در زمانه امتحانات سخت اهتمام به این ضرورت نمایان تر می‌شود. رهبر معظم انقلاب از لزوم بازسازی انقلابی ساختار فرهنگ سخن گفتند. با توجه به سفارش و تاکید رهبر معظم انقلاب در خصوص بازسازی فرهنگ فروکاستن به تبلیغات ساختاری، اداری و دولتی و حداقل‌ها بسنده کردن، ناروا است.

باید رشد و رأفت بر پایه توحید، ولایت، عدالت و محبت در جامعه رقم بخورد.

رشد و تحول در جامعه مقدماتی دارد، مقدمه رشد فرهنگی جامعه تحول در ساختارهای بین‌الذهانی در مقابل تحریف و روایت‌ها است. تبیین و توأسی به حق و صبر در مجامع تخصصی و زیرزمین‌های حوزوی و دانشگاهی اتفاق نمی‌افتد بلکه تبیین زینبی به گستره جامعه نیاز دارد. لازم است تبیین زینبی با شدت جهاد در مقابل دشمنی که به هیچ خیری در این جامعه راضی نیست اتفاق بیفتد. بهترین محمل این مجاهدت و تبیین، سوق دادن جامعه به سبک زندگی درست و حیات طیبه است. این همان چیزی است که در هویت همه ما وجود دارد و شناسنامه ما است و به تعبیر سردار دل‌ها حاج قاسم سلیمانی ما ملت امام حسینیم. هیأت کانون جهاد تبیین است، هیأت خیمه گاه، حصن و دژ کلمه حق و مروج اسلام ناب است. اسلام ناب همان اسلام عاشورایی است. بعد فرمایش حضرت آقا در هیأت نه تنها مداح و سخنران و خدام هیأت بلکه تک تک افراد هیأتی روشن‌گر و تبیین‌گر اسلام ناب هستند. مزیت هیأت رجوع به معیار است و معیار زیارت جامعه کبیره است. معیار که باشد شک و تردید از میان می‌رود و دیگر جای جلا و شهید عوض نمی‌شود. در هیأت باید معیارها را مرور کرد و تاکنون نیز همین‌طور بوده است. هر هیأتی که هیأت بوده فارغ از اینکه چه کسی روی سن می‌آید به تبیین و مرور معیارها پرداخته است. هیأت و هیأتی‌ها شایسته برترین تقدیرها توسط امثال بنده هستند. به برکت وجود و حرکت امام خمینی (ره) است که ما امروز می‌توانیم در هوای هیأت، نفسی تازه کنیم.

بدنه اجتماعی باید برای عدالت بپاخیزند و برای تحقق آرمان عدالت استقامت داشته باشند.

نظام و رهبری

امروز در کلان مدیریت فرهنگ کشور مسئله اول امکانات نیست بلکه نرم افزار است. چرا که اگر امکانات وجود داشته باشد اما نرم افزارها ویروسی شود، بسیار آسیب رسان خواهد بود. بنابراین باید از نرم افزارهای فرهنگی کشور ویروس زدایی شود. واقعیت این است که انتظار می رود رسانه ملی در سطح استانی ارتباط قوی با هیئات مذهبی داشته باشد. ما نیز این توقع را با مسئولان ذیربط در میان گذاشته ایم و چون برای تحول و نه برای تغییر آمده ایم، لازم است فرصتی داده شود تا معلوم شود این نگاه تحولی در کدام استان مورد استقبال قرار گرفته و کجا نیازمند تغییر بوده تا تحول ایجاد شود. اگر در زمینه امر به معروف و نهی از منکر در برخی از جاها به انسداد رسیدیم، دلیل آن این است که فرمول آن را از قرآن نگرفتیم که می فرماید نهی از منکر مسبوق به امر معروف است؛ جریان دعوت باید با جریان امر و نهی همخوانی داشته باشد. یکی از بسترهای اصلی ارکان دعوت، رسانه است. براساس آیات قرآن باید بتوانیم دیگران را به خوبی ها دعوت کنیم. جامعه زمانی به جامعه تراز تبدیل می شود که مردم در آن جامعه به بهترین ها دعوت شوند. بنابراین باید بهترین هیئات برجسته سازی شوند. در اینجا است که رسانه ملی دست خود را به سوی هیئات دراز می کند تا بتواند خوبی ها را از طریق این محافل به نمایش بگذارد. فرآیند فراز و فرودهای مدیریت فرهنگی کشور در سه دهه اخیر را اگر بخواهیم تحلیل کنیم باید به فرمایش مقام معظم رهبری توجه داشته باشیم.

۹

مقام معظم رهبری در اوایل دهه ۷۰ دو خط موازی را برای ساماندهی مسائل فرهنگی کشور آغاز کرده است. یک خط، خط مدیریت رسمی کشور بود که از صدا و سیما آغاز شد و افراد انقلابی مجموعه های فرهنگی مدیریت را در دست گرفتند و خط دیگر تشکیل نیروهای مردمی فرهنگی مانند راه اندازی راهیان نور بود.

در سال ۸۸ نیز آزمونی پدید آمد تا مشخص شود این دو خط موازی فرهنگی کدامشان کارنامه موفق تری دارند که به عقیده بنده در سال ۸۸ نشان داده شد که جبهه فرهنگی مردمی انقلاب

کارنامه روشن‌تری نسبت به دستگاه‌های رسمی فرهنگی کشور داشتند. تا حدی که بسیاری از مدیران فرهنگی کشور در آن زمان از ایران فرار کردند تا آب از آسیاب بیفتد و بعد مجدداً به کشور بازگردند. بر این اساس بود که معظم له نسبت به جبهه فرهنگی مردمی بسیار توجه کردند. راه نشان دادند و از آنان پشتیبانی معنوی به عمل آوردند. ما امروز در تحول مدیریتی که در سازمان رخ داده، این گونه می‌بینیم که مقام معظم رهبری به دنبال یک هم‌افزایی بین جبهه فرهنگی مردمی انقلاب با دستگاه‌های فرهنگی است تا تحول فرهنگی در کشور ایجاد شود. حرکت دینداری مگر می‌شود هدف نداشته باشد بزرگترین حرکت فرهنگی را خداوند متعال با ارسال رسل و کتاب انجام دادند. بدنه اجتماعی باید برای عدالت بپاخیزند و برای تحقق آرمان عدالت استقامت داشته باشند.

منبع- خبرگزاری ایرنا (۱۴۰۱/۲/۲۴)

سبک تفکر خطی کم‌رنگ شده و عادت به پرسش‌های ذهنی رواج یافته است.

فرهنگ و دانشگاه

تجربیات افراد در فضای مجازی متفاوت از فضای فیزیکی است و این تجربه‌ها به مرور زمان، لایه‌های هویتی متفاوتی را در اشخاص پدید می‌آورد که فهم، تدبیر و برنامه‌ریزی تربیتی آنها بسیار مهم و پیچیده خواهد بود و باید به آنها توجه شود.

دانشگاه فرهنگیان به جهت رسالت تربیت معلم، کانون تربیت در کشور است. ضمن توجه به بهره‌گیری از بسترها، فضاها و امکانات فضای مجازی برای تقویت و بهبود آموزش، باید بدانیم که اگر نسبت به این تغییرات و تحولات هویتی، خلقی و عادت‌ها که در استفاده از این فضا در انسان رخ خواهد داد، حساس نباشیم و درباره آن تأمل و تدبیر نکنیم، چه بسا نتوانیم وظیفه تربیتی خود را به درستی انجام دهیم.

در فضای مجازی به واسطه راه یافتن ابزار جدید به زندگی‌مان، خلیقات، عادت‌ها و لایه‌هایی از هویت در حال تغییر است و وظیفه یک مربی و معلم تمام عیار توجه داشتن به این مسئله است. با ورود به فضای مجازی تغییری در سبک اندیشیدن و رفتار انسان‌ها رخ می‌دهد از این منظر که چه تغییری است و چه پیامدهایی را به دنبال خواهد داشت؛ ما به مثابه معلمان و مربیان باید حساس باشیم.

پلتفرم‌ها، گونه‌های متفاوتی از فکر کردن را برای ما رقم می‌زنند و ما را با اقتصاد، سیاست، آموزش و تربیت پلتفرمی مواجه می‌کند.

با ظهور فضای Web 3، بستر اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، در این فضا ابعاد و امکان‌های پیچیده‌تری برای جهت‌دهی فکری و رفتاری انسان‌ها فراهم شده و حتی آموزش و تربیت می‌تواند بر مبنای ابزارهای هوشمند طراحی شود، اما پرسش اینجاست که حرکت کردن به سمت چنین تربیت‌هایی تا کجا و چگونه می‌تواند ما را به تربیت اصیل و واقعی نزدیک کرده یا از آن دور کند.

آبرمتنی بودن محتوا، قابلیت تولید و اشتراک‌گذاری محتوا توسط همگان، فرا زمان و فرا مکان بودن، دسترس‌پذیری همگانی و حداکثری و گمنامی کاربر در فضای مجازی باعث دو چالش تربیتی خواهد شد.

ویژگی "آبرمتن بودن" (Hypertext) محتوا موضوع مطالعه قلمروهای مختلفی همانند مطالعات رسانه و عصب‌شناسی است که در فضای ابرمتن، کاربر دائماً در حال پرش از یک محتوا به محتوایی دیگر است و این نوع رفتار بر عادت‌های ذهنی، نوع و سبک تفکر انسان تأثیرگذار است، به این معنا که سبک تفکر خطی کم‌رنگ شده و عادت به پرش‌های ذهنی می‌دهد. به همین خاطر، مدل مطالعه کسانی که کاربران فضای مجازی هستند به هم می‌خورد و فرصت و حوصله خواندن متن‌های طولانی را ندارند و قدرت تمرکزشان نیز کمتر شده است.

"چالش هویت" دومین چالش تربیتی برآمده از ویژگی‌هایی همانند قابلیت تولید و به اشتراک‌گذاری محتوا، فرا زمان و فرا مکان بودن فضای مجازی و گمنامی کاربر در آن است. استفاده ابزاری از فضای مجازی برای تقویت آموزش خوب بوده و باید از این بستر نهایت استفاده را برد، اما باید نسبت به تغییر در تعهدات، خلیقات و عادت‌های افراد جامعه در اثر انس با این فضا نیز حساس بود و برای آن برنامه‌ریزی تربیتی داشت.

چرخه دانش بنیانی که ۴ بازیگر اصلی دارد باید به درستی در گردش باشد.

فرهنگ و دانشگاه

ایران تعداد ۲۳۵۰ دانشگاه دارد و دارای ۱۴ میلیون نفر دانش‌آموخته دانشگاهی است و ۳/۶ میلیون دانشجو دارد که نزدیک به یک میلیون نفر از این دانشجویان مربوط به تحصیلات تکمیلی‌اند. این دانشجویان قرار است مشکلات و مسئله امروز جامعه ایران را حل کنند و موتور پیشران قطار پیشرفت کشور باشند در صورتی که یکی از مشکلات عمده کشور، بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی است که دو برابر بیکاری جوانان عادی است. نرخ بیکاری که دولت اعلام رسمی کرده است ۹ درصد است و این نرخ بیکاری در رده سنی ۱۵ تا ۲۵ سال نزدیک به ۲۳ درصد است و نرخ بیکاری میان جوانان فارغ‌التحصیل کشور ۴۳ تا ۴۷ درصد بیان می‌شود.

یکی از مشکلات اساسی دانش‌آموختگان دانشگاهی این است که اینها در مشاغل مرتبط با رشته‌های تحصیلی و تخصصی خود مشغول به کار و فعالیت نیستند! این که مقام معظم رهبری در شعار سال، بحث اشتغال‌آفرینی و دانش بنیانی را مطرح کردند منظورشان دقیقاً همین موضوع است.

موضوع دانش بنیانی دو کار مهم را در اقتصاد کشور انجام می‌دهد؛ نخست اینکه کاهش هزینه‌های تولید را به دنبال خواهد داشت و دوم اینکه بهره‌وری و افزایش کیفیت را به همراه دارد. امروز در تولید کشور با افزایش قیمت نسبت به کالاهای مشابه و افت کیفیت مواجه هستیم که هر دوی این مشکلات در بستر موضوع دانش بنیانی حل خواهد شد.

۱۳

چرخه اقتصاد ایران به‌ویژه در تولید بسیار معیوب است چراکه در تولید، افزایش قیمت‌ها را نسبت به قیمت جهانی شاهد هستیم و همچنین شاهد کاهش کیفیت و بهره‌وری هستیم؛ ضمن آنکه رقابت‌پذیری کالاها نیز بسیار پایین است.

بازیگر اول، سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌های بزرگ دولتی، خصوصی هستند که اینها صاحبان نظام مسائل کشور و انقلاب اسلامی هستند. مقام معظم رهبری نیز تأکید کردند که شرکت‌های دانش بنیان باید به سمت مجموعه‌های بزرگ از جمله فولادسازی، خودروسازی، پتروشیمی و پالایشگاه‌ها و... حرکت کنند تا تولید کشور هم دانش بنیان و هم باکیفیت شود.

بازیگر دوم دانشگاه‌ها هستند. دانشگاه‌ها و مراکز مختلف علمی و تحقیقاتی باید به میدان بیایند تا آموزش‌ها و پژوهش‌ها را برای حل نظام مسائل و براساس آمایش سرزمینی به‌کارگیرند.

بازیگر سوم، مراکز و پارک‌های علم و فناوری و به‌صورت کلی زیست‌بوم علمی و فناوری هستند که متولی این زیست‌بوم علمی و فناوری، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری است. اعتقاد بنده این است که این زیست‌بوم به‌خوبی شکل نگرفته است. ما براساس نظام مسائل و نیازهای خودمان اینها را شکل نداده‌ایم و توازن درستی در تقسیم توان و ظرفیت‌ها ندارد.

بازیگر چهارم نهادهای مالی و سرمایه‌گذاری هستند. ما باید یک صندوقی با عنوان صندوق سرمایه‌گذاری ملی فراتر از صندوق فعلی داشته باشیم که همه وزارتخانه‌ها و شرکت‌های خصوصی و بازیگران عرصه اول، در این صندوق اعتبار داشته باشند.

این چرخه دانش‌بنیانی که ۴ بازیگر اصلی دارد باید به‌درستی در گردش باشد. آمار و گزارش شرکت‌های دانش‌بنیان نباید صرفاً از معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گرفته شود؛ چراکه کار اصلی معاونت علمی، تکمیل و تقویت این چرخه و زیست‌بوم علم و فناوری است؛ اما باید یک چرخه اقتصاد دانش‌بنیان نیز داشته باشیم که این چرخه اقتصاد دانش‌بنیان دست نهادهای دولتی، سازمانی و شرکت‌های بزرگ و شرکت‌هایی که به‌دنبال تولیدات با تیراژ بسیار بالا هستند، است، گزارش شرکت‌های دانش‌بنیان باید از آنها نیز گرفته شود.

زیست‌بوم علم و فناوری با همه نقاط قوت و ضعف خود شکل گرفته است؛ اما درگیر حل مسائل اقتصاد کشور با این تعریف بالا نشده است و چرخ‌دنده‌های آن در مجموع در یکدیگر درگیر نشده‌اند و همین باعث شد که سهم آنها از اقتصاد کمتر از ۲۴ درصد شده است در صورتی که با افق ترسیمی مقام معظم رهبری باید به ۲۰ درصد درآمد منابع ناخالص ملی در افق ۱۴۰۴ برسیم، یا در سخنرانی دیگری تدبیر فرمودند که شرکت‌های دانش‌بنیان باید به ۴۰۰ هزار شرکت برسد که امروز ۶۷۰۰ شرکت فقط داریم که نشان‌دهنده این موضوع است که حتی در تعداد شرکت‌ها نیز سازمان‌دهی مناسبی نداریم.

یک‌سری کارها را انجام می‌دهیم که با اصول انقلاب در تضاد است. به‌دلیل اینکه آمایش سرزمینی را به‌درستی انجام ندادیم نرخ دانش‌آموختگان دانشگاهی در نقاطی است که ما اصلاً به آن تعداد صندلی نداریم یا به آن تعداد کاری وجود ندارد.

حوزه تربیت و آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها واقعی نیست.

مهارت‌آموزی چه در حوزه پژوهش‌های بنیادی و چه در حوزه‌های مهارتی و فنی و حرفه‌ای اگر هم درست تعریف شده، اما درست اجرا نشده است.

دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای ایران مأموریت داشتند که همین مهارت‌های کاردانی را به خوبی به دانشجویان ارائه دهند اما متأسفانه شاهد آن هستیم که از فلسفه وجودی خود فاصله گرفته‌اند و همان کارهای دانشگاه‌های دیگر را انجام می‌دهند. دانشگاه تربیت مدرس را ایجاد کردیم تا مدرسان دانشگاه‌های دیگر را تربیت کند اما، امروز تفاوت دانشگاه تربیت مدرس با دانشگاه تهران یا سایر دانشگاه‌های کشور چیست؟

برای اینکه مشکلات دانشگاه را ریشه‌یابی و حل کنیم باید به منظومه امامین انقلاب اسلامی در این حوزه مراجعه کنیم تا ببینیم دانشگاه چه مشکلاتی دارد. امام خمینی (ره) در همان اوایل انقلاب اسلامی یک تعریف ساده‌ای از دانشگاه دارد مبنی بر اینکه، ما دانشگاه وابسته نمی‌خواهیم و بعد از آن نیز دانشگاه‌ها را تعطیل کردند و یک انقلاب فرهنگی را آغاز کردند تا دانشگاه، دانشگاه اسلامی شود که نیاز مردم و نیاز جامعه را حل و به استقلال کشور کمک کند. مقام معظم رهبری سال گذشته بار دیگر موضوع اسلامی شدن دانشگاه‌ها را مطرح کردند که یک موضوع بسیار مهم روی میز انقلاب است و این باید حل شود و راه‌حل آن نیز تحول در دانشگاه‌ها است، نخستین بحث جدی در تحول دانشگاه‌ها، مأموریت داشتن دانشگاه‌ها است.

منبع - خبرگزاری تسنیم (۱۴۰۱/۲/۲۴)

تصویر دولت سیزدهم مانند هر دولت دیگری، برآیند اراده‌ها، فعالیت‌ها، تصمیمات و وقایع است.

فرهنگ و دانشگاه

نزدیک به ۹ ماه از آغاز به کار دولت سیزدهم می‌گذرد و تدریجاً، تصویر دولت در افکار عمومی قاب مشخص خود را می‌یابد. تصویر دولت سیزدهم، مانند تصویر هر دولت دیگری، برآیند اراده‌ها، فعالیت‌ها، تصمیمات و وقایعی است که بخشی از آن در کنترل دولت بوده و بخشی از آن خارج از اختیار اوست. به تعبیر بهتر، در ساخت تصویر دولت، اراده و اقدام او به تنهایی موثر نیست و اراده‌ها و اقدامات شرکای سیاسی، رقبا، مخالفان و... نیز تاثیرگذارند. در این یادداشت، تلاش شده است راهکارهایی برای بهره‌مندی بهتر دولت از فرصت پیش‌رو برای ترمیم و تکمیل تصویر خود ارائه شود:

۱. پذیرش مساله؛ گام نخست در این مسیر، پذیرش وجود مساله در حوزه مدیریت تصویر است. سخنان و مواضع برخی دولتمردان و افراد موثر رسانه‌ای نزدیک به دولت، نشان می‌دهد اصل مساله همچنان مورد پذیرش نیست. بدیهی است،

زمانی که نفس مساله مورد قبول نباشد، به طریق اولی اراده‌ای برای حل آن نیز به وجود نخواهد آمد.

شواهد متعددی از این انکار یا غفلت در این ۹ ماه قابل ذکر است که ماجرای گرانی آرد صنعتی در روز عید فطر، آخرین نمونه آن است.

۲. درک اهمیت مساله؛ گام دوم، پذیرش اهمیت تصویر یک دولت در پیشبرد خوب یا بد برنامه‌های آن است. امری که به نظر می‌رسد از سوی برخی دولتمردان و بخش‌هایی از دولت، چندان مورد توجه نیست..

۳. شناخت چالش‌های تصویری دولت:

یک. فقدان گفتمان مشخص در دولت؛

یکی از پربرسام‌ترین انتقادات به دولت سیزدهم که از سوی طیف‌های مختلف سیاسی و فکری در چندماه گذشته مطرح شده است، فقدان گفتمان محوری مشخص در دولت سیزدهم است.

پرداخت به چرایی و چگونگی این مساله نیازمند فضا و بستر دیگری است، اما فقدان گفتمان غالب، عملاً اسکلت ساخت یک تصویر منسجم را از دولت دریغ کرده است. به تعبیر بهتر، وقتی دولتی فاقد یک گفتمان مشخص و واحد باشد، تصویر او، هرچند ماهرانه و خوب طراحی شده باشد، مانند نقشی بر ماسه‌های ساحلی است که موج بعدی آن را محو خواهد کرد.

دو. برخورد سطحی و نمایشی با امتیاز اصلی دولت؛ دولت سیزدهم خود را با نام دولت مردمی معرفی کرده و در ماه‌های گذشته نیز تلاش کرده با سفرهای استانی، حضور پررنگ و بی‌واسطه مسئولان میان مردم و پرهیز از اشرافی‌گری و عاج‌نشینی، این خصیصه خود را به رخ بکشد. با این حال، بازنمایی این امتیاز مهم دولت سیزدهم گروگان دو شیوه نادرست تصویرسازی است؛ نخستین خطا، سطحی‌نگری در وصف مردمی‌بودن و فروکاست آن به حضور صرف میان مردم است. هرچند نفس حضور مسئولان کشور در میان مردم - آن هم از پس دوران برج عاج‌نشینی برخی مسئولان سابق - امری پسندیده و حتی لازم است، اما اکتفا به آن در ترسیم تصویر دولت مردمی، خطایی مهلک است. نگاهی به خروجی‌های رسانه‌ای از دولت سیزدهم نشان می‌دهد اکثریت قریب به اتفاق آن‌ها، اعم از فیلم، عکس، یادداشت، توئیت، خبر و...، صرفاً بر نفس حضور میان مردم متکی بوده و گامی فراتر از آن نرفته است. دومین خطا، روی آوردن به کارهای نمایشی است؛ امری که تذکر رهبر انقلاب را نیز در پی داشت. تجربه این ۹ ماه نشان می‌دهد حتی اگر کارهای نمایشی برای تصویرسازی برخی دولت‌ها گزینه مورد قبولی باشد، درباره دولت سیزدهم، چنین امری یقیناً صادق نیست.

سه. فقدان نماد؛ چالش دیگر و بسیار مهم تصویر دولت، فقدان نمادی است که بتواند دولت را نمایندگی کند. این نماد در دولت‌های قبل گاه در قالب شخص رئیس دولت و یکی از وزرای کلیدی بروز کرده و گاه با بهره‌گیری از یکی از شخصیت‌ها یا اسطوره‌های ملی و ارتباط آن با گفتمان دولت یا بازنمایی آن توسط شخص رئیس دولت شکل گرفته است.

فایده مهم نماد در کنار تمرکز تلاش‌های مدیریت تصویر دولت در کانونی خاص، تسهیل ارتباط دولت با متن جامعه و کاستن از فاصله تصویر مورد انتظار دولت و تصویر ادراک شده از سوی جامعه است.

در دولت سیزدهم، تاکنون نه رئیس‌جمهور توانسته (یا شاید نخواسته) است تصویر خاص و مشخص از خود را در قاب تصویر دولت جای دهد و نه هیچ‌یک از وزرای دولت در چنین جایگاهی قابل تعریف بوده‌اند. از سویی بازنمایی تصویر برخی از شخصیت‌های ملی در قامت رئیس‌جمهور نیز به دلایل مختلف ناموفق بوده است.

چهار. عدم بهره‌مندی از دستاوردهای دولت؛ دولت سیزدهم در ۹ ماهه نخست خود موفقیت‌های مهمی به دست آورده است.

نمره قبولی در واکسیناسیون و مدیریت همه‌گیری کرونا، پرداخت بخش مهمی از بدهی‌های دولت گذشته، مذاکرات هسته‌ای، دیپلماسی منطقه‌ای موفق و حضور بی‌واسطه مسئولان میان مردم، نمونه‌هایی از موفقیت‌ها و دستاوردهای دولت در ماه‌های ابتدایی هستند.

با این حال، ضعف دستگاه رسانه‌ای دولت از یک سو و عدم انسجام بخش‌های مختلف دولت و نظام از سوی دیگر، مانع از آن شده‌اند تا تاثیر این موفقیت‌ها در تصویر دولت ناچیز باشد. به این موارد راهزنی جریان‌های رقیب و مخالف دولت از دستاوردهای دولت را نیز می‌توان افزود.

پنج. تخریب تصویر نهاد «دولت» در ۱۰ سال گذشته؛ تقریباً از اواخر دهه ۸۰، موج سنگینی از تخریب‌ها «نهاد دولت» را هدف گرفت. گسست اجتماعی و سیاسی پس از ۸۸، سنگین شدن بار تحریم‌های فلج‌کننده، حاشیه‌سازی رئیس‌جمهور و نزدیکانش در کنار تسویه حساب‌های سیاسی رقبای او، علاوه بر دولت وقت، عملاً بخشی از اعتبار «دولت» را زدود. دولت یازدهم و به ویژه دوازدهم نیز نه تنها نتوانست بر اعتبار دولت بیفزاید که در وانفسای اتفاقات دی‌ماه ۹۶ تا دی‌ماه ۹۸، بخش مهمی از اعتبار دولت را چوب حراج زد. در عمل، آنچه از میان رفت، اعتبار و حرمت نهاد دولت بود. شاید مهم‌ترین میراثی که نصیب دولت سیزدهم شد، همین تصویر نامطلوب نهاد دولت در پایان دولت دوازدهم باشد. تصویری ناکارآمد و ضعیف که از عقلانیت فاصله مشخصی دارد. این بار سنگین به سهم خود، حتی اگر ضعف‌های گفته شده در مدیریت تصویر دولت نیز برطرف شود، چالشی بزرگ

در تصویر دولت است. ساده‌تر آنکه وقتی از نهاد دولت اعتبارزدایی شده باشد، دولت متوسط یا حتی قوی نیز نمی‌تواند تصویری منسجم از خود را مخابره کند.

شش. عدم انسجام داخلی؛ چالش تصویری دیگر دولت سیزدهم، گسستی است که در بخش‌هایی از آن دیده می‌شود. از سویی عملکرد برخی اعضای دولت نشانگر استقلال و جدایی آن‌ها از مسیر کلی دولت است. در مواردی به نظر می‌رسد فرد وزیر در وزارتخانه متبوع، منقطع از برنامه و ایده‌های کلان دولت، منطبق با نگاه شخصی خود که بیرون از دولت نیز دنبال می‌کرده، عمل می‌کند. در بخش‌هایی مانند اقتصاد نیز، انتصابات پرتعداد و نامتقارن، خود به خود اسباب تشتت آنرا فراهم آورده تا جایی که برای ترمیم بخشی از این آسیب معاون اقتصادی رئیس‌جمهور که همزمان دبیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا و دبیر ستاد اقتصادی دولت است، از عضویت در کمیسیون اقتصادی دولت کنار گذاشته شد

۴. اولویت‌بندی مسائل؛ چهارمین گام در راستای اصلاح مدیریت تصویر در دولت سیزدهم، اولویت‌بندی مسائل مذکور به منظور یافتن و به کار بستن راه‌حل آن است. به نظر می‌رسد گذشته از مساله اصلی و ریشه‌ای فقدان گفتمان اصلی دولت - که نفس وجود آن نیز محل مناقشه است -

اولویت اصلی، تحول اساسی در تیم اداره‌کننده تصویر دولت است

که در نمونه‌های مختلفی در ماه‌های گذشته ناتوانی خود را فریاد زده است. مهم‌ترین دستورکار تیم جدید، نخست حراست از امتیاز اصلی دولت و دستاوردهای آن است. جایی که دولت در نقاط قوت خود و در مواردی که دست برتر را داشته است نیز نتوانسته تصویر مناسبی از خود ارائه دهد. اقدام مناسب و فوری رئیس‌جمهور برای ترمیم گسست‌های موجود در دولت اولویت بعدی خواهد بود. با این حال، بهره‌مندی دولت از سمبل یا نمادی که بتواند بهتر از گذشته تصویر دولت را بازنمایی کند، شاید دورترین نسبت را با وضعیت فعلی دولت داشته باشد. پرواضح است که بازگشت اعتبار به نهاد دولت، می‌تواند ثمره تغییر دیدگاه دولت سیزدهم به چرایی، چیستی و چگونگی مدیریت تصویر باشد.

ارائه راه‌حل جامع برای همه چالش‌های موجود خارج از حدود این یادداشت کوتاه است، اما به طور خلاصه چند پیشنهاد در راستای بهبود مدیریت تصویر دولت مبتنی بر چالش‌های یادشده ارائه می‌شود:

یک. برای رهایی از کارهای سطحی و نمایشی، نزدیک‌ترین راه استفاده از افرادی است که علاوه بر باور قلبی به مردمی بودن دولت و اهمیت آن، به راه و رسم طراحی و ترسیم تصویر دولت احاطه فنی و علمی داشته باشند...

دو. ارائه دستاوردهای دولت در قالب‌های رسانه‌ای غیرمستقیم. در ماه‌های گذشته دستاوردهای دولت در قالب مصاحبه، فیلم‌های مستند، گفت‌وگوی خبری، سخنرانی و خبرهای رسمی صورت پذیرفته حال آنکه همه این ابزارها در کنار هم، تنها شأن اطلاع‌رسانی را ایفا کرده و توانایی حراست از دستاوردهای دولت را ندارند...

سه. پاک‌سازی تصویر دولت از عناصری که با تکروری، بی‌مایگی و کارهای سطحی و نمایشی عملکرد مجموع دولت را تحت الشعاع قرار داده‌اند. مخاطب این پیشنهاد استثناها، بخش اداره تصویر دولت نیست، بلکه شخص رئیس‌جمهور و حلقه نزدیکان او هستند. در ماه‌های گذشته مدیران مختلفی از سطوح متفاوت دولت، منشأ اقدامات، مواضع و تصمیماتی بوده‌اند که ضربات سنگینی به پیکره دولت وارد آورده‌اند. تغافل یا بی‌تفاوتی دولت نسبت به آن‌ها، از یک سو وقوع دوباره این اتفاقات را تسهیل می‌کند و از سویی جامعه را نسبت به ادراک به تصویر نادرست مخبره‌شده، قاطع می‌گرداند.

منبع- مرکز رشد دانشگاه امام صادق (۱۴۰۱/۲/۲۲)

ازدواج‌های دانشجویی از با ثبات‌ترین ازدواج‌ها در کشور هستند.

فرهنگ و دانشگاه

در دوران دانشجویی شرایط تحصیلی، فرهنگی و اقتصادی دانشجویان به یکدیگر نزدیکتر است، در این شرایط اشتراکات دانشجویان بیشتر است و این همسان‌گزینی در ثبات ازدواج اثر مستقیم دارد.

ازدواج دانشجویی در کشور به الگویی برای ازدواج آسان تبدیل شده است آمار و مطالعات بیانگر این است که ازدواج‌های دانشجویی از با ثبات‌ترین ازدواج‌ها در کشور هستند.

جدایی و طلاق در ازدواج‌های دانشجویی کمتر از دو درصد گزارش شده، این موضوع مهر تاییدی بر ثبات و پایداری این ازدواج‌ها است.

ازدواج دانشجویی نماد اصلی ازدواج‌های ساده است. در این ازدواج‌ها زوجین شناخت بیشتری نسبت به یکدیگر پیدا می‌کنند و از آنجائیکه در ازدواج موفق شناخت طرفین اصلی‌ترین فاکتور ثبات است، می‌توان این مدل ازدواج را مصداق زندگی پایدار دانست.

زندگی دانشجویی با ساده زیستی همراه است، ماهیت زندگی دانشجویی، مبتنی بر پرهیز از تجمل‌گرایی و رعایت اصول ساده زیستی است به همین دلیل ازدواج‌های دانشجویی هم در اتمسفر ساده زیستی و قناعت شکل می‌گیرد.

ازدواج در شرایطی که جوانان در نقطه اوج بالندگی هستند، موجب افزایش اعتماد به نفس جوانان می‌شود.

مطالعات بیانگر این موضوع است که

دانشجویانی که در دوران تحصیل ازدواج کرده‌اند نه تنها دچار افت تحصیلی نشده‌اند بلکه به دلیل افزایش سرمایه اعتماد به نفس حتی توفیقاتشان در دوران تحصیل افزایش داشته است.

ازدواج‌های دانشجویی تنها مختص به ایران نیست، طبق آمار در ۲۰ سال اخیر ازدواج‌های دانشجویی در بسیاری از کشورهای غربی شتاب بیشتری گرفته و اساساً بسیاری از گزینت‌ها و امکانات حمایتی به ازدواج‌های دانشجویی اختصاص یافته است.

طبق فرمایش قرآن کریم «هدف از ازدواج رسیدن به آرامش و ثبات روانی است و خداوند بین طرفین محبت قرار داده است» به این معنی که ذات اقدس الهی ضمن ازدواج در قلب دو زوج عشق و عاطفه نهاده است.

منبع - خبرگزاری مهر (۱۴۰۱/۳/۷)

رتبه نوزدهم ایران در «دانشجوفرستی» به دنیا

فرهنگ و دانشگاه

در حال حاضر ما دو نوع بحران داریم، یک نوع بحران درون سیستمی یا درون نظامی، و نوع دیگر بحران برون نظامی است. بحران اساسی در این باره تنظیم رابطه‌ی ما با جهان است، ما از این منظر در یک وضعیت بحرانی بنیادی قرار گرفته‌ایم، به همین دلیل مسئله تحریم، جنگ، مداخله‌ها در ایران، حضور ایران در کشورهای حاشیه‌ای، جنگ در حاشیه ایران را شاهد هستیم؛ در این میان از همه مهمتر مسئله مهاجرت وجود دارد. مردم در اروپا هم مهاجرت می‌کنند، اما اصطلاحاً نمی‌روند تا برای همیشه گم بشوند، آن‌ها می‌روند که موثر واقع بشوند و در عین حال برگردند تا در جامعه خودشان اثرگذار شوند.

تحلیل آمار دریافتی از اداره گذرنامه در بازه زمانی سال ۱۳۸۰ تا مرداد ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که ۵۶.۶ درصد از «دارندگان مدال در المپیادهای دانش‌آموزی»، ۶۹.۱ درصد از «مشمولان بنیاد نخبگان» و ۷۸.۳ درصد از افراد «حائز رتبه‌های یک تا هزار» آزمون سراسری در داخل کشور هستند.

در میان گروه‌های مورد بررسی، به ترتیب المپیادی‌ها با ۳۷.۲ درصد، مشمولان بنیاد نخبگان با ۲۵.۵ درصد و رتبه‌های یک تا هزار آزمون سراسری با ۱۵.۴ درصد بیشترین درصد افراد مقیم خارج را به خود اختصاص داده‌اند.

جایگاه دانشجوفرستی ایران در بازه زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۲ از رتبه ۲۹ در جهان به رتبه ۱۱ ارتقاء یافته بود که بالاترین جهش رتبه‌ی دانشجوفرستی ایران در طول دو دهه گذشته بوده است. در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۸ جمعیت دانشجویان ایرانی در خارج از کشور در تراز ۵۰ هزار دانشجو ثابت مانده و به رتبه ۱۹ ام تنزل یافته است.

به گفته بهرام صلواتی، مدیر رصدخانه مهاجرت ایران؛

کشورهای مهاجر پذیر تصمیم گرفتند کمبود نیروی کار خود را از طریق سیستم دانشگاهی‌شان رفع کنند؛ به همین خاطر دانشجویان را از کشورهای مختلف می‌گیرند

و نیروی کار را آنجا تربیت و با فرهنگ و زبان و مهارت‌های مورد نیازشان آشنا می‌کنند. در عین حال جذب دانشجوی باعث می‌شود که مشاغل آکادمیک هم برای کشورهای پذیرنده ایجاد شود که در واقع با یک تیر دو نشان می‌زنند. به همین خاطر الان جذب دانشجوی بین‌المللی در دنیا و مخصوصاً کشورهایی که با کمبود نیروی کار مواجه هستند به یک استراتژی اصلی تبدیل شده است. در چنین وضعیتی ایرانی‌ها وقتی که نمی‌توانند مستقیم وارد بازار کار کشورها شوند از این مسیر میان‌بر استفاده می‌کنند، به این معنا که حتی اگر در اینجا موقعیت شغلی و کار داشته باشند، بعضاً رها می‌کنند و از کانال تحصیلی اقدام به مهاجرت می‌کنند و بسته به مقطع تحصیلی‌شان که معمولاً هم در تحصیلات تکمیلی هستند، یکی دو سال یا بیشتر در کشور مقصد ادامه تحصیل می‌دهند و بعداً روند جذب شدن در بازار کار را طی می‌کنند.

در سال ۲۰۲۰ بیشترین درخواست ویزای ثبت شده و همچنین تعداد ویزای شنگن صادر شده برای ایرانیان در اروپا، متعلق به کشورهای آلمان، فرانسه و ایتالیا بوده است. لذا کشور آلمان اولین مقصد ایرانی‌ها برای مهاجرت به اروپاست. انگلستان دومین مقصد مهاجرت ایرانی‌ها در خارج از اتحادیه اروپا است و در حال حاضر حدود ۸۳ هزار و ۵۳۱ نفر ایرانی در این کشور زندگی می‌کنند. همچنین استرالیا همواره یکی از مقصدهای اصلی مهاجرت ایرانی‌ها در همه انواع مهاجرت از جمله مهاجرت کاری بوده و تعداد کل جمعیت ایرانی‌ها در استرالیا در این سال‌ها روندی صعودی داشته است.

خبرآنلاین

منبع - خبرآنلاین (۱۴۰۱/۲/۲۷)

«کورمار» روایتی از بلعیدن جنین؛ هر چیزی بخواید جلوی روند بقا را بگیرد، خلاف طبیعت است.

فرهنگ و دانشگاه

من حرفه‌ام داروسازی است و از این راه ارتزاق می‌کنم. سقط جنین موضوعی بود که سال‌ها در داروخانه و کلینیک‌ها با آن مواجه بودم. موارد زیادی می‌دیدم که برای سقط جنین مراجعه می‌کردند؛ به همین دلیل تبدیل به دغدغه ذهنی‌ام شده بود. حس می‌کردم که ظرفیت داستانی در این موضوع وجود دارد و روایتی در آن هست که می‌تواند در قالب یک کار داستانی ارائه شود. طرح کتاب «کورمار» را از درون این مشاهداتی که داشتم و تجربیاتی که از دروسی که خوانده بودم، جمع‌آوری کردم. این طرح به مدت سه سال در پشت ذهنم بود و خدا خواست که توانستم بالاخره آن را منتشر کنم. قطعاً کار پژوهشی هم داشتم. خودم درگیر این موضوع بودم و این رمان تجربه زیسته من است. آدم‌هایی که در «کورمار» حضور دارند، آدم‌هایی هستند که مابه‌ازای آنها در جاهای مختلف زندگی من حضور دارند. هر کدام از این کاراکترها برای من ملموس است. لوکشین‌هایی که در کتاب مطرح است و اتفاقاتی که رخ داده، جزو تجربیات و مشاهداتم از این موضوع بود. مثلاً داستان پیرمردی که قرار بود بازیگر معروف شود و طی آن اتفاقاتی برایش رخ می‌دهد، از جمله افرادی است که در سینمای قبل از انقلاب مطرح بود. می‌توانم بگویم که حدود سه ماه در خلال نوشتن رمان «کورمار» نیز به پژوهش پرداختم. علاوه بر این مشاهدات، از پایان‌نامه دوستم که در زمینه سقط جنین بود نیز استفاده کردم. این پایان‌نامه درباره داروهای ساقط‌کننده جنین نوشته شده بود. در کنار آن از چند پایان‌نامه و طرح تحقیقاتی دیگر نیز استفاده کردم. در کنار این‌ها، برای مدتی در جایی که کار می‌کردم با آدم‌هایی مواجه شدم که در پی این موضوع بودند. به همین دلیل، توانستم یک نخی بین همه این شخصیت‌ها رد کنم، آنها را به یکدیگر متصل کنم و روایت «کورمار» را شکل دهم.

در سال‌های پایانی دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰، گفته می‌شد که ماهیانه ۱۰۰-۱۵۰ هزار بچه در ایران سقط می‌شود.

این تحقیقات مربوط به اوایل سال ۹۰ است و ممکن است امروز آمار و ارقام آن تغییر کرده باشد.

در حال حاضر می‌توان گفت که آمار سقط جنین در کشور بیشتر از این است. بخشی از آن به دلیل فشارهای اقتصادی است. اگر آمار غیر رسمی را بررسی کنیم، به داده‌های وحشتناک‌تری می‌رسیم. البته رسیدن به آمار کلی و کامل در این خصوص سخت است؛ چون مثلاً افرادی که در ناصر خسرو فعالیت می‌کنند، نمی‌گویند که روزی چند قرص و دارو برای این کار می‌فروشند؛ چون عمده این داروها به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

درست است که به عنوان یک مسئله نكوهیده در دین ما به آن پرداخته شده، اما به هر حال این موضوع یک مسئله زیستی و اجتماعی است. در واقع سقط جنین، یک کار غیر صلاح طبیعت است. هر چیزی که بخواهد جلوی روند بقا را بگیرد، خلاف طبیعت است و طبیعت نیز با این مخالف است. عنوان اولیه که برای کتاب در نظر گرفتم، «کورمار» نبود. یک روز که مشغول تورق کتابی درباره اطلس مارهای ایران بودم، با کورمار آشنا شدم؛ ماری که بخشی از تخم‌هایش را قبل از تولد می‌خورد.

هیچ دلیلی هم برای اینکه چرا از لحاظ زیستی این کار را انجام می‌دهد، وجود ندارد. همانجا در ذهنم این جرقه خورد که کورمار می‌تواند عنوان مناسبی برای کتابم باشد. ابتدای کتاب نیز راجع به این مار توضیح دادم تا خواننده دچار سردرگمی نشود. دوست نداشتم خیلی فضا رازآلود باشد.

منبع - خبرگزاری تسنیم (۱۴۰۱/۲/۲۹)

بازی‌های رایانه‌ای، ظرفیت بسیار بالایی به اندازه فروش نفت دارد!

فرهنگ و اجتماع

تولید و توزیع بازی‌های دیجیتال، در حوزه دانش بنیان حساب می‌شود؛ دانش بنیان به این معنا است که یک شرکت اقدامی را بر اساس علوم جدید و با سبک و روش‌های جدید درآمدزایی کند. بازی‌های رایانه‌ای در ایران سابقه بیست ساله دارد، اما به دلیل آنکه هیچ بخشی از این حوزه به صورت کامل انجام و محقق نشده است، هر فردی که آن را انجام دهد و به پیش براند، توانسته است کار نوینی را به ثبت برساند؛ اقدامی که درآمدزا و اقتصاد آفرین است و در نهایت می‌توان نامش را دانش بنیان گذاشت.

صنعت بازی‌های رایانه‌ای، یک کار بینارشته‌ای و فرارشته‌ای است؛ بنابراین برای تولید یک بازی نیازمند بازینامه نویس، داستان نویس، طراح گرافیک، طراح هوش مصنوعی، کارشناس توزیع بازار و در نهایت بسترهای تبلیغ است.

صنعت بازی‌های رایانه‌ای این پتانسیل را دارد که اگر مورد توجه قرار بگیرد، به شدت می‌تواند اشتغال ایجاد کرده و بسترهای اشتغالزایی را فراهم کند. برای مثال یک پنجم رشته‌های علوم انسانی، بحث بازی سازی است که افراد به صورت مستقیم یا غیرمستقیم گرد هم می‌آیند و در رشته‌های متنوع مشغول به کار می‌شوند.

حوزه بازی‌های رایانه‌ای از ظرفیت بسیار بالایی برخوردار است، تا جایی که می‌توان به جرأت گفت که ظرفیتش به اندازه فروش نفت است،

مشروط بر آنکه مورد توجه و حمایت قرار بگیرد. حوزه بازی سازی نیازمند یک زیست بوم ۱۵ گانه است که اگر همه بخش‌های آن به درستی ایجاد و پایه گذاری شود و هر کسی در جایگاه خود به وظایفش عمل کند، می‌توان از ظرفیت‌های آن به درستی بهره برداری کرد. تولید یک بازی نیازمند هزینه بسیار است و بازساز برای تولید آن دچار مشکلات بسیار است. اگر این زیست بوم ایجاد شود، حوزه بازی‌های رایانه‌ای می‌تواند به اندازه فروش نفت، درآمد داشته باشد.

زیست بوم به این معناست که ما از نبود برخی موارد برای تولیدات اذیت می‌شویم؛ برای مثال به بازیساز گفته می‌شود که همه امور و مشکلات را برعهده بگیرد و به پیش برو و ما تنها تشویق می‌کنیم.

مهم‌ترین معضل این است که بسترهای این حوزه هنوز تعریف نشده است. به این معنی که بازیساز با هزاران مشکل و دریافت وام و قرض بازی را می‌سازد و پس از پایان بازی نمی‌داند که آیا بسترهای توزیع بازی برایش فراهم شده است یا خیر. بنظر می‌رسد باید بسترها برای بازیساز فراهم شود و در کنار آن فرهنگ مناسبی میان مردم ایجاد شود زمینه اجرایی تولید تا فروش بازی باید برای بازیساز فراهم شود. کافه بازار هم یک بستر جزئی است و ما بازی‌سازان نیازمند بسترهای قوی‌تری در این صنعت هستیم. برخی از مسئولان اهمیت خاصی به این حوزه نمی‌دهند و این حوزه کاملاً رها شده است.

منبع- خبرگزاری مهر (۱۴۰۱/۲/۲۴)

بُعد فرهنگی موضوع جمعیت، به مراتب از سایر ابعاد، مهم‌تر است.

فرهنگ و اجتماع

این روزها و به واسطه‌ی فرارسیدن هفته و روز ملی جمعیت، شاهد انتشار مطالب و مصاحبه‌های بسیاری در این موضوع هستیم؛ اتفاقی که هر ساله در این موعده رخ داده و احتمالاً خواهد داد. نکته قابل توجه در طول سالیان گذشته، انتقاد از عملکرد دستگاه‌های اجرایی و تقنینی بخصوص دولت و مجلس شورای اسلامی به عنوان موضوع ثابت این مطالب بوده است. اما هفته جمعیت سال جاری، تفاوت جدی با سال‌های گذشته دارد و آن نیز تصویب قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت است. در حقیقت به واسطه تصویب این قانون، مجلس شورای اسلامی بخش اعظمی از وظیفه خود را انجام داده است و حال باید بر حُسن اجرای آن، نظارت کافی داشته باشد.

حال فارغ از انتقاداتی که به متن قانون مذکور وارد است، مسئله اصلی اجرای آن است و می‌بایست دولت نیز به صورت جدی وارد این کارزار سخت و عظیم شود. البته معرفی دیر هنگام دبیر ستاد ملی جمعیت و عدم شکل‌گیری رسمی جلسات این ستاد، انتقادی است که به حق به دولت وارد است و هیچ علتی، نمی‌تواند آن را توجیه نماید؛ اما نوک اصلی پیکان مطالبات، باید جای دیگری باشد.

اگر بخواهیم از منظر حکمرانی به این مسئله بنگریم، می‌توان به نکات ذیل اشاره داشت:

۱) اولین و اصلی‌ترین مسئله‌ای که دولت باید نسبت به آن توجه و اهتمام جدی داشته باشد، فهم درست و دقیق مسئله است.

در حقیقت دولت باید بتواند مسائل خانواده‌ها و موانعی که در مسیر فرزندآوری برای آنها ایجاد شده است را به درستی احصاء و شناسایی نماید و سپس درصد برنامه‌ریزی جهت حل و فصل آنها برآید. آنچه که از افواه عمومی به گوش می‌رسد، عدم دیده شدن مسائل اصلی خانواده‌ها و جامعه در موضوع جمعیت و فرزندآوری است.

۲) دومین نکته مهم و قابل توجه، عدم نگاه بخشی و تک‌بُعدی به موضوع است. بحران جمعیت، یک مسئله با ابعاد گوناگون و پیچیدگی‌ها و ظرافت فراوان است و نمی‌توان صرفاً از یک بُعد و

یا چند بُعد محدود به آن نگریم. باید ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، سلامت و بهداشت، امنیتی و ... به درستی احصاء شده و در تدوین برنامه‌ها، مدنظر قرار گیرد.

۳) عمده نگاه‌ها به مسئله جمعیت و فرزندآوری، شامل جنبه اقتصادی موضوع و توجه به معیشت مردم است و اهمیت حوزه فرهنگ، تا حد بسیار زیادی نادیده انگاشته می‌شود.

این در حالی است که بُعد فرهنگی موضوع جمعیت، به مراتب از سایر ابعاد، مهم‌تر است. با بررسی پژوهش‌ها و پیمایش‌های ملی صورت گرفته در حوزه جمعیت و فرزندآوری، شاهد هستیم که تغییر انگاره‌های ذهنی افراد بخصوص زنان، اهمیت بسیار زیادی در کاهش تمایل به فرزندآوری داشته است. لذا توجه به بُعد فرهنگی موضوع جمعیت، به هیچ وجه نباید نادیده انگاشته شود.

۴) افکار عمومی هنوز باور به اهمیت بحران جمعیت پیدا نکرده است و آن را مسئله‌ی حاکمیت، تلقی می‌نماید. در حقیقت تا باور به بحران بودن جمعیت و ایجاد آسیب‌های فراوان فردی، خانوادگی و اجتماعی در میان عموم جامعه شکل نگیرد، دولت و سایر دستگاه‌های اجرایی این قانون، عملاً هیچ موفقیتی را به دست نخواهند آورد؛ چرا که همراهی حداکثری مردم را به همراه نخواهند داشت. لذا باید از هر گونه سیاست‌گذاری و اقدام رسانه‌ای که این باور را تشدید نماید، خودداری نمود.

۵) به واسطه گستره عظیم مسئله جمعیت و بحرانی شدن آن و هم‌چنین ایجاد فاصله میان مردم و حاکمیت،

لازم است دولت، توجه جدی به گروه‌های مردمی و مردم‌نهاد در موضوع جمعیت داشته باشد.

در حقیقت با واگذاری بخش اعظم اجرای سیاست‌های کلی جمعیت به گروه‌های مردمی و حمایت از آنها و هم‌چنین استفاده از نظرات آنها در سیاست‌گذاری‌های ناظر به اجرای قانون، می‌توان به اجرای حداکثری این قانون، امید بیشتری داشت.

۶) نکته مهم دیگری که بدون شک در طول این سال‌ها همواره مورد غفلت واقع شده است، اهمیت جایگاه بانوان و نقش کلیدی آنها است. مادامی که نگرش حاکمیت به بانوان تغییر ننماید و نوع مواجهه‌ی با آنان، به صورت مبنایی و اصولی نباشد، بدون شک تبعات منفی به دنبال خواهد

داشت و مسائل خانواده و بحران جمعیت، پابرجا خواهد ماند. لذا توجه ویژه به نقش زنان، تلاش در جهت تقویت و بازسازی انگاره‌های ذهنی همسو با موضوع، تغییر سیاست‌های ناظر بر حضور اجتماعی زنان از جمله اصلاح و بازسازی مدل اشتغال زنان و مباحثی از این دست، از اهمیت فراوانی برخوردار خواهد بود. بنابراین باید به ظرفیت بانوان، به عنوان یک چشم‌انداز مشخص و روشن نگریست و از نگاه‌های حل مسئله‌ای و استفاده از ظرفیت زنان در حل موضوع و مسئله، پرهیز داشت.

توجه به نکات فوق‌الذکر و بسیاری نکات دیگر که در این مجال، فرصت پرداختن به آنها نیست، از اهمیت بالایی در اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت برخوردار است. اما این نکات جز با الگو و مدل حکمرانی مطلوب محقق نخواهند شد.

مادامی که دولت، اراده‌ای بر شکستن چارچوب‌های حکمرانی بیمار فعلی و طرحی نو برای ایجاد حکمرانی مردم‌پایه ناظر به موضوع نداشته باشد، در بر همان پاشنه خواهد چرخید و بحران جمعیت، بحرانی‌تر از قبل خواهد شد. لذا

اولین گام اساسی دولت که به مثابه‌ی تحول و انقلابی عظیم خواهد بود و با شعار محوری دولت یعنی «تحول» در یک راستا می‌باشد، بازسازی مدل حکمرانی خویش است.

منبع - خبرگزاری مهر (۱۴۰۱/۲/۲۸)

شکست پروپاگانداي فیلم ضدایرانی عنکبوت مقدس در توئیتر فارسی

فرهنگ و اجتماع

نمایش فیلم «عنکبوت مقدس» از برجسته‌ترین سوژه‌های خبری و تحلیلی در فضای توئیتر فارسی بوده است.

طرفداران و مخالفان فیلم نیز کم نبودند و با وجود اینکه در ابتدا جو همراهی و تبریک و تمجید از جایزه بازیگری برگزیده راه افتاده بود اما پس از چندی مخالفان فیلم نیز وارد گود شدند و نسبت به محتوای ضدایرانی و ضدینی آن ابراز نارضایتی و مخالفت کردند.

در گزارشی که در بازه زمانی ۵ تا ۱۲ خردادماه گردآوری شده، ضمن رصد آرای مخالف و موافق کاربران، میزان رضایت آنها و مضمون‌های برجسته توئیتهای نیز استخراج و ارائه شده است.

واکاوای نقش طیف‌های مختلف سیاسی و غیرسیاسی در تولید مضامین پرتکرار و همچنین رویکرد این طیف‌ها در موضوعات مختلف نیز در این گزارش مورد توجه قرار گرفته است.

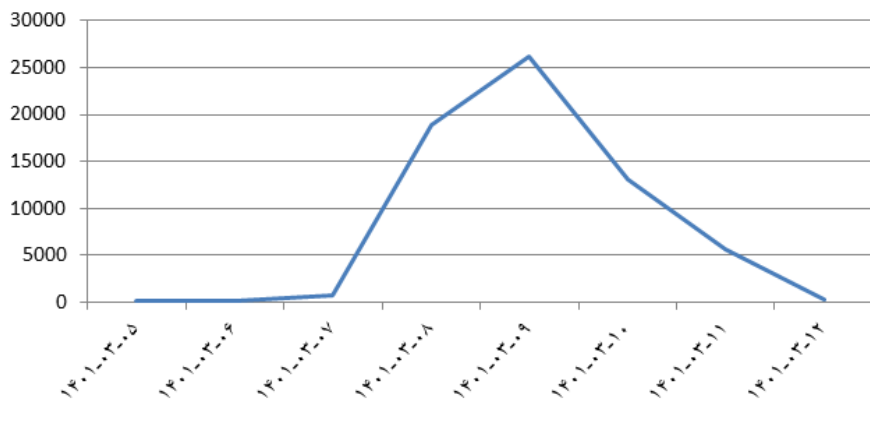
از زمان اعلام جایزه بهترین بازیگری کن، یعنی هفتم خرداد ماه تا زمان بررسی این گزارش یعنی دوازدهم خردادماه، حدود ۶۵ هزار توئیتهای مرتبط با فیلم عنکبوت مقدس و بازیگر آن منتشر شده است. نرخ مشارکت ۲.۵ در این موج به روشنی گواه این است که کاربران مختلف با گرایش‌های متنوع سیاسی و غیرسیاسی در این باره توئیتهای زده‌اند. از سوی دیگر مقایسه فراوانی توئیتهای نشان می‌دهد که

۲۵ درصد کل محتوا مربوط به محتوای نشری یا توئیتهای، و نزدیک به ۷۵ درصد آن مرتبط با محتوای بازنشری یا ریتوئیتهای بوده است که این نکته نیز به علاقه بیش از حد توئیتری‌ها در بازنشر مطالب افراد سرشناس و همچنین احتمال حضور سلبریتی‌ها، سیاسیون و افراد مشهور در این موج اشاره دارد.

فراز و فرودهای ناگهانی که در فضای مجازی و به خصوص توئیتر فارسی رواج زیادی دارد بیش از هرچیز نشان از دائمی نبودن این موج توئیتری و نگاه احساسی و زودگذر کاربران به این موضوع

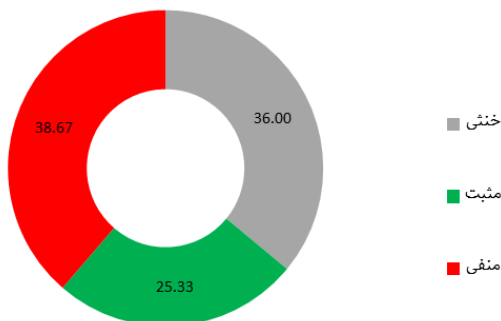
دارد، زیرا در مقطع زمانی هشتم و نهم خرداد بیشترین واکنش‌ها مشاهده و به یکباره این روند شیب نزولی تندی پیدا کرده است.

نمودار روندنمای تعداد توئیت‌های منتشرشده

بررسی رویکرد کاربران و میزان موافقت و مخالفت آن با فیلم عنکبوت مقدس و جایزه از جمله سئوالات اصلی این داده‌کاوی بوده است.

نتایج بدست آمده از واکاوی جامعه نمونه آماری نشان می‌دهد که ۳۶ درصد کاربران بدون سوگیری خاصی به انتشار محتوا در خصوص فیلم و بازیگر آن مبادرت ورزیدند. اما تقابل اصلی میان موافقان و مخالفان فیلم بوده است به طوری که ۳۸.۶۷ درصد کاربران از فیلم و سخنان بازیگر اعلام نارضایتی و مخالفت کرده و حدود ۲۵.۳۳ درصد آنها به همدلی و تمجید پرداخته و فیلم عنکبوت مقدس را مورد تایید و توافق قرار دادند.

در بخش کیفی، تحلیل مضمون توئیت‌ها موردنظر پژوهشگران بوده و در واقع شرح مختصر و کلیتی از نظرات کاربران ارائه می‌شود.

جدال میان کاربران سیاسی توئیت‌ر درباره سخنان و شخصیت بازیگر و همچنین فیلم با حدود ۲۵ درصد، پرتکرارترین مضمون این موج بوده که به داغ بودن این اتفاق در میان طیف‌های سیاسی و همچنین کاربران رادیکال توئیت‌ر اشاره دارد.

تبریک و تمجید از فیلم و اظهارات بازیگر، که مرتبط با توئیت کاربران غیراصولگرا بوده با ۲۰ درصد جایگاه دوم مضامین پرتکرار قرار گرفته است.

موضوع‌گیری سلبریتی‌های سیاسی و هنری علاوه بر بازنشر زیاد مطالب، باعث نوعی جدال و تقابل میان کاربران اصولگرا و غیراصولگرا شده بود.

در موضوع‌گیری درباره فیلم گروهی از کاربران آن را با عبارات مثبتی چون «ققنوس» ستودند و در مقابل برخی عباراتی چون «شیطان صفت» نسبت دادند. برخی از کاربران نیز موج توئیتی مرتبط با فیلم و بازیگر آن را ساختگی خوانده و گروهی از هدف‌گذاری اتاق فکر دشمنان برای لکه‌دار کردن و اهانت به متدینین نوشتند.

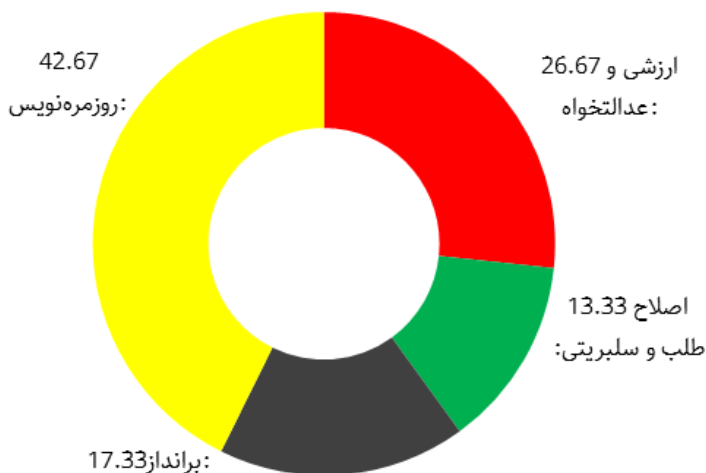

در نمودار دایره‌ای زیر سهم گرایش‌های مختلف سیاسی و غیرسیاسی در تولیدمحتوای این موج نشان داده شده است.

روزمره‌نویس‌ها با هویت‌های عمدتاً جعلی و ناشناس با ۴۲.۶۷ درصد در صدر این طبقه‌بندی قرار گرفتند.

کاربران ارزشی با ۲۶.۶۷ درصد مقام دوم تولیدمحتوا را کسب کردند و اصلاح‌طلبان و سلبریتی‌ها و

همچنین براندازها با حدود تقریبی ۱۵ درصد رتبه‌های بعدی گرایش‌های سیاسی این موج توئیتی را تشکیل داده‌اند.

در تحلیل و بررسی سهم گرایش‌های مختلف سیاسی و غیرسیاسی در تولید مضامین ، روزمره‌نویس‌ها همچنان که گفته شده در تمامی مضامین تقریباً پیش‌تاز تولیدمحتوا بوده‌اند. کاربران ارزشی نیز در دو سوم مضامین پرتکرار این موج حضوری فعال داشتند، این درحالی است که براندازها با حضوری حداقلی و اصلاح طلبان و سلبریتی‌های با حضوری آهسته و پیوسته در تولید مضامین پرتکرار نقش داشته‌اند.

در مقایسه سهم گرایش‌های مختلف سیاسی و رویکر آنها ، ارزشی‌ها و عدالتخواهان بیشترین میزان مخالفت و عدم رضایت را در مضامین این گزارش داشته‌اند و براندازها بیشترین توافق و همراهی را به نام خود ثبت کرده‌اند. روزمره‌نویس‌ها ترکیبی از مخالفت، موافقت و برخورد خنثی و قبال این موج نشان دادند و اصلاح‌طلبان و سلبریتی‌های بررسی شده در این گزارش بیشتر به همراهی و توافق با فیلم و جایزه اهتمام ورزیدند.

بررسی هشتگ‌های پرتکرار نیز از ایجاد هشتگ‌هایی مانند همه «خادم الرضاییم، امام رضا جانم و سلام بر امام مهربانی» برای مقابله با پیام فیلم عنکبوت مقدس و همراهی با امام هشتم شیعیان حکایت دارد.

در این میان برخی از کاربران با برجسته کردن هشتگ‌های آبادان (آبادان تنها نیست، متروپل آبادان) سعی در یادآوری مشکلات مردم آبادان و اتفاقات متروپل را داشته‌اند.
گزیده نظر ایرنا:

۱. سیاست ساخت فیلم‌های ضد ایرانی و ضددینی در سال‌های اخیر با فیلم‌هایی چون ۳۰۰، سنگسار ثریا میم و... از سوی مخالفان ایران و اسلام و با برنامه‌ریزی دقیقی در حال ساخت و پیگیری است. موج واکنش‌ها به این فیلم‌ها همچنان که در گذشته رخ داده، امواجی احساسی و زودگذر است اما

لزوم تبیین و تشریح هویت ایرانی اسلامی در فیلم‌های سینمایی و پرهیز از افراط و تفریط در روایت‌ها، از مهم‌ترین راهکارها است

که بیش از واکنش‌های مجازی و زودگذر لازم و ضروری به نظر می‌رسد به طوریکه ساخت فیلم‌های سینمایی با فرهنگ ایرانی و اسلامی می‌بایست هر ساله در اولویت مراکز تولید فیلم و متولیان ساخت آثار هنری قرار گیرد تا هر از چندگاهی، یک فیلم سینمایی ضعیف و بی‌رمق سبب ایجاد فضاسازی رسانه‌ای و فرهنگی در کشور نشود.

۲. جوایز بین‌المللی و جشنواره‌ها هیچ‌گاه دوام و ماندگاری نداشته و تنها عنوانی ژرونا لیستی برای ثبت در تاریخ هستند. گواه این ادعا شمار زیادی از بازیگران مطرح و فیلم‌های محبوب در ایران و جهان است که با وجود شایستگی‌ها موفق به کسب جایزه نشدند. از این رو نقش‌آفرینی هنرمندان و میزان همراهی با مردم و هویت فرهنگی و فکری کشورشان مساله مهمتری است که ماندگاری و عدم ماندگاری آنها را تعیین می‌کنند، به طوریکه سوت و کف حضار و لایک‌های دنبال‌کنندگان فراموش می‌شود اما عرق ملی و میهنی و احترام به عقاید فرهنگی- دینی و عقیدتی امری است مانا و همیشگی.

تحصیل کودکان مهاجر در ایران؛ چالش‌ها و راهکارهای مواجهه

فرهنگ و اجتماع

تعداد دانش آموزان غیرایرانی ثبت نام شده در مدارس کشور ایران از سال ۱۳۸۵، با شیبی ثابت رو به افزایش بوده است. در سال تحصیلی ۱۳۹۹، ۱۳۹۸ بیش از ۵۰۳ هزار دانش آموز اتباع غیرایرانی در بیش از ۲۸ هزار مدرسه ایرانی سراسر کشور ثبت نام شده بودند. این در حالی است که همواره سیاست‌های متفاوتی در طول ۴۰ سال اخیر درخصوص نحوه مواجهه با دانش آموزان اتباع، اعم از پذیرش یا عدم پذیرش آنها، رابگان بودن تحصیل آنها، شرایط تحصیل کودکان اتباع در نسبت با مسائل اقامتی ایشان و مانند آن، اتخاذ شده است.

سیاست‌ها پیرامون مسئله تحصیل اتباع، همواره متأثر از سیاست‌های کلی دولت درخصوص اتباع افغانستانی (به دلیل غلبه تعداد اتباع این کشور نسبت به سایر کشورها در ایران) بوده است.

از یک سو، در ایران خدمات آموزشی به اتباع قانونی به شکلی سخاوتمندانه ارائه می‌شود و از سوی دیگر، به دلیل حضور حدود دو میلیون نفر مهاجر غیرقانونی، موانع متعددی پیش روی این کودکان قرار دارد. بر این اساس، می‌توان گفت همواره دو قطب مخالف در مسئله مهاجران افغانستانی به ایران در سطح سیاستگذاری وجود داشته است:

- نگاه تهدیدمحور با محوریت سیاست‌های بازگشت مهاجران و بار مالی آموزش اتباع افغانستانی برای دولت ایران
- نگاه فرصت محور جهت اشاعه فرهنگ ایرانی. اسلامی در منطقه و به ویژه درخصوص مهاجران قانونی

پیش از انتشار فرمان مقام معظم رهبری مبنی بر حق تحصیل همه کودکان مهاجر حاضر در ایران در سال ۱۳۹۴، تنها دانش آموزان دارای مدرک اقامت قانونی با پرداخت هزینه، حق تحصیل در

مدارس را داشتند. این فرمان نقطه عطفی در تاریخ تحصیل کودکان مهاجر در ایران بود که سه تغییر زیر را موجب شد:

۱. رایگان شدن حضور دانش آموزان مهاجر در مدارس دولتی ایران
۲. فراهم شدن امکان تحصیل کودکان مهاجر غیرقانونی و بدون مدرک، تعیین تکلیف مدارس خودگردان

اما تحصیل کودکان مهاجر در مدارس ایران با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است که برخی از این چالش‌ها عبارتند از:

الف) چالش‌های قانونی و اجرایی

- نبود روال مشخص و پایدار در آیین‌نامه‌های داخلی پیرامون ثبت نام کودکان بدون مدرک و عدم ثبت نام آنان در برخی موارد
- اجرای سلیقه‌ای قوانین و آیین‌نامه‌ها در مدارس و عدم نظارت کافی
- تبدیل شدن نقصان قانونی به ناکارآمدی اجرایی در زمینه ورود و اقامت مهاجران و تبدیل حق تحصیل کودکان به دستاویز و مدرکی جهت اقامت خانواده

ب) چالش‌های فرهنگی

- مطالبه جداسازی کلاس‌های درس در سطوح بالای تصمیم‌گیری کشور
- نبود محتوای آموزشی متناسب با همزیستی کودکان ایرانی و مهاجر
- عدم بازآموزی کادر آموزشی و اجرایی مدارس
- عدم اهتمام به تحصیل دختران مهاجر در برخی مناطق

ج) چالش‌های اقتصادی

- ضعف جدی وضعیت معیشتی خانواده‌های مهاجر و ضرورت اشتغال به کار کودکان مهاجر
- تنگنای اقتصادی خانواده برای ثبت نام چند فرزند در مدرسه و ایجاد هزینه‌های ناپیدای زندگی

د) چالش‌های اجتماعی

- حاشیه‌نشینی جمعیت مهاجران در کشور
- ناپایداری حضور مهاجران در ایران و حضور بدون چشم‌انداز آنان،

- فقدان همبستگی بین نهاد آموزش و سایر نهادهای خدمت رسان به مهاجران
- ذهنیت و مواجهه مهاجران و جامعه ایرانی به صورت متقابل و همچنین وجود ابهامات فراوان
- ذهنیت منفی مهاجران از موطن شان

ه) چالش‌های امنیتی

- جمعیت مهاجران بازمانده از تحصیل در نسل دوم و سوم مستعد بزهکاری به واسطه محرومیت اجتماعی
- بازنمایی منفی از مهاجران طرد شده از مدارس در رسانه های بیگانه؛ اهم پیشنهادات در این گزارش:
- تدوین قانون ادغام اجتماعی اتباع و تأکید بر یک سرفصل ذیل آن درخصوص تحصیل کودکان
- پیگیری نظارتی از دولت در مورد کیفیت و کمیت تحصیل کودکان بر اساس توصیه رهبری
- پیگیری نظارتی از دولت برای در اولویت قرار دادن برگزاری سریع و گسترده دوره های آموزشی برای اصحاب مدارس پذیرنده مهاجران
- تدارک تشکیل کمیته یا کارگروه ویژه در ادارات کل آموزش و پرورش استان ها
- فعال سازی ظرفیت فعالان افغانستانی برای تأسیس مدارس خودگردان با نظارت لازم
- عدم جداسازی اجباری دانش آموزان ایرانی و افغانستانی و توجه به تحصیل توأمان
- توسعه آموزش مجازی برای کودکان اتباع بازمانده از تحصیل
- لزوم تولید محتوای آموزشی در کتاب های درسی درخصوص معرفی و شناخت حوزه تمدنی ایران و همچنین تاریخ اسلامی
- توجه به آموزش های مهارتی، فنی و هنرستانی در مدارس دارای سرانه بالای مهاجران
- سرمایه گذاری در حوزه بازنمایی رسانه ای حضور دانش آموزان مهاجر در ایران و روایت داستان های واقعی تحصیل آنان در مدارس ایران در سطح بین المللی

تدوین راهبرد حل مسئله ازدواج با در نظر گرفتن عوامل اولویت دار در افزایش سن

فرهنگ و اجتماع

بر اساس داده ها و نتایج سازمان ثبت احوال کشور و مرکز آمار ایران، روند تحولات شاخص های ازدواج به گونه ای است که نرخ ازدواج با کاهش و میانگین سن ازدواج با افزایش روبه رو بوده است. بررسی ابعاد مسئله ازدواج و الگوهای همسرگزینی نشان از کلیدی بودن متغیر سن ازدواج در این الگوهاست و افزایش سن ازدواج الگوهای آن را دچار تحول کرده و شاخص های دیگر از جمله فرزندآوری، طول عمر ازدواج، استحکام خانواده، ضرورت ازدواج و ... را تحت تأثیر قرار می دهد. بر این اساس در گزارش پیش رو، تبیین چرایی افزایش سن ازدواج و احصای متغیرهای تأثیر گذار بر آن مورد نظر قرار گرفته است.

با بررسی پیمایش ها و پژوهش های ملی انجام شده و جلسات هم اندیشی با صاحب نظران این حوزه نتایج به دست آمده نشان می دهد،

بالا بودن هزینه های آغاز زندگی، هزینه بالای مسکن، بیکاری و عدم اشتغال جوانان و پیدا نکردن گزینه مناسب ازدواج در سه اولویت اول عدم ازدواج بهنگام جوانان قرار دارند.

عوامل ذکر شده به ترتیب در حوزه های اقتصادی، اقتصادی - اجتماعی و اجتماعی - فرهنگی قرار دارند. به عبارتی می توان گفت عدم تغییر روند موجود و عدم توانمندسازی اقتصادی افراد در تأمین معاش یک خانواده نه تنها استحکام خانواده های موجود را تحت الشعاع قرار می دهد بلکه شکل گیری خانواده های جدید را با مشکل روبه رو می کند. غالب عواملی که در اولویت بالای اثرگذاری هستند از کارکردهای مهم خانواده که اقتصادی است را با اختلال مواجه می کنند. از این رو افراد در سطح اول رفع نیازهای خود با مشکل روبه رو شده و به سطوح دیگر که تشکیل خانواده و تأمین نیازهای عاطفی را شامل می شود، وارد نمی شوند.

البته عوامل تأثیر گذار بر سن ازدواج به صورت شبکه ای به یکدیگر متصل بوده و چرخه عوامل را تشکیل می دهند. از این رو حل مسئله مورد نظر از طریق قطع چرخه و روابط دوسویه اثرگذاری و

اثرپذیری امکان پذیر است و راهبرد حل مسئله ازدواج با در نظر گرفتن عوامل اولویت دار در افزایش سن ازدواج و روابط بین آنها باید تدوین شود.

یکی از راهبردهای مهم و اثرگذار در کاهش سن ازدواج، حکمرانی نظام آموزشی و تقویت مشاغلی است که وابستگی به تحصیلات عالی ندارند.

از سوی دیگر باید در طراحی فرایندها و زیرساخت های شغلی به ایجاد بسترهای گسترش کارآفرینی و تولیدی های خرد توجه ویژه شود نکته دیگر در مورد اشتغال اهمیت به ظرفیت های استان ها و شهرهای مختلف در تولید اشتغال است چرا که بر اساس آمار شهرهایی که اشتغال زایی بالاتری داشته اند، سن ازدواج پایین تری نیز داشته اند. این مقوله خود به کاهش مهاجرت نیز کمک خواهد کرد.

موضوع دیگر در راستای تقویت قدرت انتخاب گری صحیح در امر ازدواج است که به ایجاد و تقویت نهادها و ظرفیت های مردمی و مهارت افزایی افراد و خانواده ها در این امر نیاز است.

منبع - مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی (۱۴۰۱/۳/۱۱)

نظام و رهبری

حجت الاسلام محمد قمی؛ رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

- تبیین و توامی به حق و صبر در مجامع تخصصی و زیرزمین‌های حوزوی و دانشگاهی اتفاق نمی‌افتد بلکه تبیین زینبی، به گستره جامعه نیاز دارد.

نظام و رهبری

وحید جلیلی؛ قائم مقام رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی

- اگر در زمینه امر به معروف و نهی از منکر در برخی از جاها به انسداد رسیدیم، دلیل آن این است که فرمول آن را از قرآن نگرفتیم که می‌فرماید نهی از منکر مسبوق به امر معروف است؛ جریان دعوت باید با جریان امر و نهی همخوانی داشته باشد.

فرهنگ و دانشگاه

حجت الاسلام والمسلمین علی لطیفی؛ دکترای فلسفه تعلیم و تربیت

- دانشگاه فرهنگیان به جهت رسالت تربیت معلم، کانون تربیت در کشور است.
- "چالش هویت" چالش تربیتی برآمده از ویژگی‌هایی همانند قابلیت تولید و به اشتراک‌گذاری محتوا، فرازمان و فرامکان بودن فضای مجازی و گمنامی کاربر در آن است.

محمد رضا حسنی آهنگر؛ رئیس دانشگاه جامع امام حسین (ع)

- موضوع دانش‌بنیانی دو کار مهم را در اقتصاد کشور انجام می‌دهد؛ نخست اینکه کاهش هزینه‌های تولید را به دنبال خواهد داشت و دوم اینکه بهره‌وری و افزایش کیفیت را به همراه دارد.
- بازیگر اول چرخه دانش بنیانی، سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌های بزرگ دولتی، خصوصی و خصوصی هستند که اینها صاحبان نظام مسائل کشور و انقلاب اسلامی هستند و بازیگر دوم در این چرخه، دانشگاه‌ها هستند.
- مراکز و پارک‌های علم و فناوری و به صورت کلی زیست‌بوم علمی و فناوری بازیگر سوم این چرخه هستند و چهارمین بازیگر، نهادهای مالی و سرمایه‌گذاری هستند.

محمد امین باقری؛ پژوهشگر هسته بازیابی سیاسی مرکز رشد دانشگاه امام صادق (ع)

- برای رهایی از کارهای سطحی و نمایشی، نزدیک‌ترین راه استفاده از افرادی است که علاوه بر باور قلبی به مردمی بودن دولت و اهمیت آن، به راه و رسم طراحی و ترسیم تصویر دولت احاطه فنی و علمی داشته باشند..

دکتر علیرضا زالی؛ رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

- ازدواج دانشجویی در کشور به الگویی برای ازدواج آسان تبدیل شده است آمار و مطالعات بیانگر این است که ازدواج‌های دانشجویی از با ثبات‌ترین ازدواج‌ها در کشور هستند.

دکتر تقی آزادارمکی؛ عضو هیات علمی دانشگاه تهران

- جایگاه دانشجو فرستی ایران در بازه زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۲ از رتبه ۲۹ در جهان به رتبه ۱۱ ارتقاء یافته بود که بالاترین جهش رتبه‌ی دانشجو فرستی ایران در طول دودهمه گذشته بوده است.
- سال ۲۰۲۰ بیشترین درخواست ویزای ثبت شده و همچنین تعداد ویزای شنکن صادر شده برای ایرانیان در اروپا، متعلق به کشورهای آلمان، فرانسه و ایتالیا بوده است.
- استرالیا همواره یکی از مقصدهای اصلی مهاجرت ایرانی‌ها در همه انواع مهاجرت از جمله مهاجرت کاری بوده است.

علیرضا میرمالک؛ نویسنده «کورمار»

- درست است که سقط جنین، به عنوان یک مسئله نكوهیده در دین ما به آن پرداخته شده اما به هر حال این موضوع یک مسئله زیستی و اجتماعی است.
- یک روز که مشغول تورق کتابی درباره اطلس مارهای ایران بودم، با کورمار آشنا شدم؛ مازی که بخشی از تخم‌هایش را قبل از تولد می‌خورد.

حجت‌الاسلام و المسلمین حبیب‌داستان بنیسی، خالق بازی عملیات انهدام

- یک پنجم رشته‌های علوم انسانی، بحث بازی سازی است.
- تولید یک بازی نیازمند هزینه بسیار است و بازساز برای تولید آن دچار مشکلات بسیار است. اگر زیست بوم ایجاد شود، حوزه بازی‌های رایانه‌ای می‌تواند به اندازه فروش نفت، درآمد داشته باشد.

عاطفه خادمی؛ مشاور اجتماعی و دبیر ستاد جمعیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- اولین و اصلی‌ترین مسئله‌ای که دولت باید نسبت به آن توجه و اهتمام جدی داشته باشد، فهم درست و دقیق مسئله است و دوم؛ عدم نگاه بخشی و تک‌بُعدی به موضوع است.
- افکار عمومی هنوز باور به اهمیت بحران جمعیت پیدا نکرده است و آن را مسئله‌ی حاکمیت، تلقی می‌نماید.
- آنچه بدون شک در طول این سال‌ها همواره مورد غفلت واقع شده است، اهمیت جایگاه بانوان و نقش کلیدی آنها است.

گزارشی داده‌کاوانه خبرگزاری ایرنا:

- در این گزارش‌شبه تاریخ دوازدهم خردادماه، حدود ۶۵ هزار توئیت مرتبط با فیلم عنکبوت مقدس و بازیگر آن منتشر شده است.
- ۳۶ درصد کاربران بدون سوگیری خاصی به انتشار محتوا در خصوص فیلم و بازیگر آن مبادرت ورزیدند.
- جدال میان کاربران سیاسی توئیت‌ر درباره سخنان و شخصیت بازیگر و همچنین فیلم با حدود ۲۵ درصد، پرتکرارترین مضمون این داده کاوی بوده است.

گزارش مطالعاتی مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص مهاجران:

- تعداد دانش‌آموزان غیرایرانی ثبت نام شده در مدارس کشور ایران از سال ۱۳۸۵، با شیبی ثابت رو به افزایش بوده است.
- همواره دو قطب مخالف در مسئله مهاجران افغانستانی به ایران در سطح سیاستگذاری وجود داشته است:
- نگاه تهدیدمحور با محوریت سیاست‌های بازگشت مهاجران و نگاه فرصت‌محور جهت اشاعه فرهنگ ایرانی. اسلامی در منطقه

گزارش مطالعاتی مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص ازدواج:

یکی از راهبردهای مهم و اثرگذار در کاهش سن ازدواج، حکمرانی نظام آموزشی و تقویت مشاغلی است که وابستگی به تحصیلات عالی ندارند. بر اساس آمار شهرهایی که اشتغال زایی بالاتری داشته‌اند، سن ازدواج پایین‌تری نیز داشته‌اند. این مقوله خود به کاهش مهاجرت نیز کمک خواهد کرد.

٤٧

دیپراه، گزارشی است که ماهانه از اهم دیدگاه صاحب‌نظران (یادداشت، سخنرانی و گفتگو) در خصوص مسائل فرهنگی و اجتماعی تهیه می‌شود. این دیدگاه‌ها در رسانه‌ها و درگاه‌های سازمانی منتشر شده‌اند و دفتر مطالعات فرهنگی جهاددانشگاهی تلاش می‌کند منتخبی از آن‌ها را در اختیار مخاطبان خود قرار دهد.

این دفتر کوشیده است دیدگاه‌های مهم را پوشش دهد و قطعاً کاستی‌های آن، با اعلام نظر همکاران مرتفع خواهد شد.